

До СА „Д. А. Ценов“
Катедра „Финанси и кредит“

СТАНОВИЩЕ

От рецензент (име, академична длъжност и научна степен):

Проф. д-р Андрей Захариев от СА „Д. А. Ценов“

Научна специалност на рецензента:

„Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“ (Финанси)
Регистрация на рецензента в НАЦИД по реда на ЗРАСРБ и
ППЗРАСРБ (Регистър на академичния състав и защитените
дисертационни трудове в НАЦИД): от 01.12.2018 г.

Рецензиран автор на докторат:

Докторант Пламен Василев Георгиев

Наименование на дисертационния труд:

„Макрофинансови тенденции и развитие клоновата мрежа на
търговските банки“

Звено, където докторанта е зачислен:

Катедра „Финанси и кредит“ при СА „Д. А. Ценов“

Научна специалност на докторанта и форма на обучение:

Докторант в задочна форма на обучение, финансирано от държавата,
по докторска програма „Финанси, парично обръщение, кредит и
застраховка“, ПН 3.8 Икономика към катедра „Финанси и кредит“ на
СА „Д. А. Ценов“

Научен ръководител на докторанта:

Доц. д-р Людмил Кръстев, катедра „Финанси и кредит“ към факултет
„Финанси“ на СА „Д. А. Ценов“

Основание за написване на рецензията:

Заповед №1085/04.12.2020 год. за откриване на процедура по защита
и състав на научно жури, както и решения от Първо заседание на
научното жури, проведено на 7.12.2020 год.

Нормативна уредба:

Настоящото становище е разработено в съответствие с изискванията
на Закона за развитие на академичния състав в Република България –

ЗРАСРБ, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ - ППЗРАСРБ и Правилника за развитие на академичния състав в СА „Д. А. Ценов“.

1. Информация за дисертанта

Дисертационният труд на тема **„Макрофинансови тенденции и развитие клоновата мрежа на търговските банки“** е с автор **Пламен Василев Георгиев**, кандидатстващ за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“ по професионално направление 3.8 „Икономика“, научна специалност научна специалност „Парично обръщение, кредит и застраховка“ (Финанси). Авторът е зачислен в задочна докторантура. Изпълнил е всички изисквани показатели и активности по индивидуалния си план. Има над 20-годишен опит като професионален банкер на ниво клонова мрежа. Заемал е експертни финансови длъжности и в други водещи дружества в страната.

2. Общо представяне на дисертационния труд

Настоящото становище е изготвено съобразно изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България, свързания с него Правилник за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за развитие на академичния състав в СА „Д.А.Ценов“. Становището е изготвено върху представени пред журито: Дисертационен труд „Макрофинансови тенденции и развитие клоновата мрежа на търговските банки“ в обем от 156 страници; Списък с публикациите на кандидата по темата – съдържа 1 студия, 2 статии и 1 доклад, което формира общо 37,5 точки от 30 изискуеми, с което покрива минималните изисквания за стартиране на процедурата; Списък с приноси – 2 стр.; Автореферат – 50 стр.; Автобиография на докторанта – 3 стр.

Докторантът е представил коректно материалите, които са изискуеми за процедурата по защита за образователната и научна степен „доктор“. Заглавието на дисертацията „Макрофинансови тенденции и развитие клоновата мрежа на търговските банки“ отговоря напълно на съдържанието. Темата на изследването е дисертабилна, актуална и значима от теоретична и практическа гледна точка. За актуалността на тематиката авторът дава убедителни доказателства в увода, което позволява да се потвърди, че темата е проблемно формулирана.

Обект на изследване на дисертационния труд е клоновата мрежа на търговските банки. Предметът на изследване са макрофинансовите тенденции и развитието на клоновата мрежа на търговските банки.

Дадени са ограничителните рамки, като дисертационния труд се концентрира върху: (1) задълбочено изследване на теоретичните основи, фундаменталните изследвания, еволюционното развитие на клоновата мрежа на търговските банки, (2) анализиране на макрофинансовото

състояние и развитието на клоновата мрежа на търговските банки на територията на Р.България, (3) времево фокусиране на обхвата на разработката върху периода 1999-2019 г.

Целта на дисертацията е да изследва ефекта на макроикономическите и макрофинансовите детерминанти върху развитието на клоновата мрежа на търговските банки в България, съчетано с мултифакторната оценка на влиянието на регионалната бизнес среда, технологичните иновации и банковата концентрация, придобивания и сливания. Определени са и съответстващите основни изследователски задачи. Намирам и целта, и основните задачи, за прецизно формулирани и предоставящи достатъчно възможности за изводи и препоръки.

Основната изследователска теза е, че развитието на клоновата мрежа във всички възможни посоки на точки на присъствие или тяхното намаление, увеличение на числеността на персонала или неговото намаление са в пряка зависимост от регионалната бизнес среда и макроикономическите тенденции в национално, общностно (ЕС) и континентално измерение, като етапите в изграждането, развитието и свиването на клоновата мрежа са функция на две противоположни тенденции и факторни влияния с мултифакторен характер – увеличаване на приходите и намаляване на разходите, в следствие на което генерира динамиката в броя, числеността и трудовите възнаграждения в клоновата мрежа на търговските банки, съчетано с еволюцията в технологичните решения по отношение на комуникации, обработка на информацията, електронни канали за дистрибуция, уеб-банкиране 24/7“.

Основният изследователски подход, който е използван при провеждането на дисертационното изследване, е системният подход, който е съчетан с други изследователски методи и научни инструменти като: описателно проучване, теоретико-методологичен анализ, сравнителен анализ, анализ на данни, векторно-вербално моделиране. Източниците на анализираните данни са ясно посочени. От приложена литература е видно, че са използвани статистически данни на Българска народна банка (БНБ), периодични публикации БНБ и Министерството на финансите.

В структурно отношение дисертацията е изградена логично – три глави, въведение и заключение, и допълнителни приложения. Постигнат е структурен баланс в дисертацията. Съдържанието на отделните глави е изцяло по темата на дисертационния труд.

Първа глава е озаглавена „Теоретични основи и изследвания в областта на развитието на банковите клонови мрежи“ и в нея са направени преглед на приложимите теории и регулаторни рамки, свързани с развитието на клоновите мрежи. Особено място е отделено и на еволюцията на търговските банки в България и на тяхната клонова мрежа.

Втора глава „Банковата система и макрофинансовата рамка – взаимодействия и тенденции“ е с фокус макрофинансовата рамка като

фактор за развитие на клоновата мрежа на търговските банки. Изследвани са и ефектите и заплахите върху банковата система и развитието на тяхната клонова мрежа, както и макрофинансовите тенденции в развитието на българската икономика.

Третата глава „Приложни аспекти за създаване и развитие на клонова мрежа на търговската банка в република България“ цели да осъществи аналитичен преглед на финансовите показатели в системата на търговските банки и тяхната клонова мрежа у нас, както и въздействието на икономическите цикли като фактор за развитие на клоновата им мрежа. В последната точка е представена методология за създаване на нова структурна единица в развитието на клоновата мрежа на търговските банки.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Поставените в дисертацията задачи могат да се оценят за коректно изпълнени. Формулираните от докторанта в заключението научни и научно-приложни приноси се оценяват като оригинално изведени и проблемно-насочени. Те потвърждават наличието на мотивирано насочван от научните си ръководители докторант, който прилага издържана и автентична методология с висока степен на аналитичност в дисертационния труд, водеща до издържани научни резултати и приноси. Приемам структурата (и съответстващата ѝ логика на изследване) за напълно приложими към изследваната проблематика, а поднесените оценки и изводи - точни и коректно (личностни) формулирани. Дисертационният труд е написан на академичен език. Добросъвестно е изследвана значима по обем и тематика научна литература. Научните и научно-приложни приноси са прецизно формулирани в автореферата и са лично дело на автора. Те са коректно формулирани и автентични.

Подкрепата от научния ръководител доц. д-р Людмил Кръстев е видима и позитивна във всички разрези и насоки.

4. Оценка на публикациите по дисертацията и минималните национални критерии за ОНС „Доктор“

Публикациите на автора по темата - изследванията и достиженията на автора са станали достояние на заинтересованата аудитория чрез 4 специализирани публикации по темата - 1 студия, 2 статии и 1 доклад. Считам, че те отразяват коректно научния потенциал на автора и подкрепят популяризирането сред научната и професионална общност на основните приноси и постижения в работата

По отношение на изпълнението на минималните национални критерии за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“, към дисертацията е приложена справка за публикациите от която е видно, че са покрити минималните национални изисквания в тази област.

Дисертационният труд съдържа научни или научно-приложни резултати, които представляват оригинален авторов принос и показва, че кандидатът притежава задълбочени теоретични знания по съответната специалност и способности за самостоятелни научни изследвания.

5. Критични бележки, препоръки и въпроси

Не се поставят.

6. Заключение

Докт. Пламен Георгиев е разработил дисертация, която има ясно формулиран проблем, цел и задачи, предполагащи научно изследване. От всички представени за рецензиране материали е видно, че докторант Георгиев познава научната литература, открил е значими проблеми, систематизирал е изследваната проблематика, правилно е интерпретирал резултатите от научното изследване.

Налице е успешна докторантура довела до дисертабилно изследване с висока изследователска стойност, публикации и научни изяви. *Върху основата на всичко гореизложено, изразявам позитивно заключение – „ЗА“ присъждането на ОНС „доктор“ по икономика на докт. Пламен Василев Георгиев от катедра „Финанси и кредит“ на СА „Д. А. Ценов“.*

Рецензент:

(Проф. д-р Андрей Захариев)